

Saksbehandler: Marianne Føyn Berge

Vår dato:
05.09.2012
Deres dato:
26.04.2012

Vår referanse:
2012/2773
Deres referanse:

Fylkesmannen i Buskerud
Postboks 1604

3007 Drammen

Barns rett til grunnskoleopplæring – i hvilken kommune skal et barn anses som "busett"

Vi viser til brev av 26.04. 2012 hvor Fylkesmannen i Buskerud ber om Utdanningsdirektoratets vurdering i forhold til spørsmål om i hvilken kommune et barn anses som "busett". Vi beklager at vi ikke har besvart henvendelsen tidligere. Dette skyldes stor saksmengde.

Barn og unge har rett og plikt til grunnskoleopplæring jf. opplæringsloven § 2-1. Opplæringsloven og forskriftene til opplæringsloven knytter rettighetene til opplæring til der man er bosatt. Det følger av opplæringsloven § 13-1 første ledd at kommunen er ansvarlig for å oppfylle retten til grunnskoleopplæring for alle som er bosatt i kommunen.

Begrepet "busett" i opplæringsloven er ikke knyttet direkte til den folkeregistrerte adressen. I brev til Fylkesmannen i Oslo og Akershus datert 24.06. 2011 uttalte direktoratet blant annet følgende: "Etter vårt syn er det den kommunen der eleven til enhver tid oppholder seg, som har ansvar for å gi grunnskoleopplæring. Den kommunen hvor foreldrene/den som har omsorgen for barnet er registrert bosatt, skal betale for opplæringen."

For de fleste vil den folkeregistrerte adressen være den samme adressen som bostedsadressen. Etter folkeregisterloven § 7 har man plikt til å melde flytting når man endrer bosted, men det er egne bestemmelser for blant annet studenter. For nærmere informasjon om dette viser vi til forskrift om folkeregistrering.

Barnets bostedskommune er den kommunen hvor foreldrene bor. Hvis foreldrene ikke bor sammen er bostedskommunen den kommunen hvor den av foreldrene som har omsorgen for barnet bor, jf. forskrift til opplæringsloven § 18-1. Foreldrene kan etter barneloven § 36 velge at barnet skal bo fast hos begge foreldrene. I brev til Fylkesmannen i Finnmark, datert 13.02. 2007 uttalte direktoratet seg om hvor barn med delt bosted skal anses bosatt etter opplæringsloven. I brevet står blant annet følgende: "Der hvor barnet bor like mye hos begge foreldrene mener direktoratet at barnet må anses bosatt på den adressen/kommunen der han/hun er folkeregistrert."

Fylkesmannen i Buskerud stiller spørsmål ved om en individuell rett som retten til å gå på nærskolen gjør at man ikke kommer utenom å vurdere konkret om et barn kan anses bosatt i en kommune, selv om barnet er folkeregistrert i en annen kommune. Fylkesmannen mener dette kan stille seg annerledes i spørsmål knyttet til for eksempel refusjon etter forskrift til opplæringsloven § 18-1.

I brevet til Fylkesmannen i Finnmark datert 13.02. 2007 uttalte direktoratet seg om retten til å gå på skole i en annen kommune. Her står det følgende: "Etter opplæringsloven § 8-1 første ledd har grunnskoleelever rett til å gå på den skolen som ligg nærast eller ved den skolen i nærmiljøet som dei soknar til". Sett i sammenheng med kommunens ansvar i loven

---

Postadresse: Postboks 9359 Grønland, 0135 OSLO	Telefon: +47 23 30 12 00	E-post: post@utdanningsdirektoratet.no	Bankgiro: 7694 05 10879
Besøksadresser: Schweigaards gate 15 B, Oslo Britveien 4, Molde Parkgata 36, Hamar	Telefaks: +47 23 30 12 99	Internett: www.utdanningsdirektoratet.no Org.nr.: NO 970 018 131 MVA	IBAN: NO8876940510879 BIC/SWIFT DNBANOKK

§ 13-1 første ledd, gjelder denne retten bare innen den kommunen som har ansvaret for opplæringen for grunnskoleeleven, det vil si den kommunen der eleven bor. Elever har med dette ikke rett til å gå på skole i en annen kommune. "

Dette gjelder uavhengig av om barnet har delt bosted eller kun ett bosted.

Siden begrepet "busett" i opplæringsloven ikke er knyttet direkte til den folkeregistrerte adressen kan det være tilfeller der et barn anses bosatt i en annen kommune enn der barnet er folkeregistrert. Det kan for eksempel være tilfellet hvis barnets foreldre/den som har omsorgen for barnet er student(er) og bor i en annen kommune enn den kommunen de er folkeregistrert. I disse tilfellene vil retten til å gå på nærskolen være knyttet til den kommunen foreldrene /den som har omsorgen for barnet bor og ikke den kommunen de er folkeregistrert.

Når et barn har delt bosted, bor barnet rent faktisk på to adresser. Kommunen skal ha oversikt over alle barn i opplæringspliktig alder i kommunen og sørge for at retten og plikten til grunnskoleopplæring oppfylles. Av hensyn til forutberegnelighet er det nødvendig at det er avklart hvilken kommune som er ansvarlig for opplæringen for barn med delt bosted. Direktoratet uttalte i brevet til Fylkesmannen i Finnmark at begrepet bosatt i disse tilfellene knyttes til den folkeregistrerte adressen. Et barn med delt bosted har en individuell rett til å gå på nærskolen i den kommunen barnet anses bosatt. Dette vil være nærskolen i den kommunen hvor barnet har folkeregistrerte adresse, se likevel overfor for eksempel når det gjelder studenter. Dersom foreldrene har delt omsorg (50/50), må de velge hvor barnet skal ha sin folkeregistrerte adresse. I vurderingen av hvilken adresse de skal velge, vil retten til å gå på nærskolen være et relevant hensyn.

Den fylkeskommunen/kommunen der barnet er bosatt og går på skole er også ansvarlig for å oppfylle retten til skyss til barnets bosteder. (Vurderinger knyttet til forsvarlig reisetid vil kunne avgrense rett til skyss fra begge bosteder.) jf. kapittel 7 i opplæringsloven og informasjon gitt i rundskriv Udir- 3-2009.

Utdanningsdirektoratet har også mottatt en enkelthenvendelse vedrørende problemstillingen. Vi gjør oppmerksom på at direktoratet ikke tar stilling til konkrete enkeltsaker.

Vennlig hilsen

Cathrine Børnes
avdelingsdirektør

Marianne Føyn Berge
rådgiver